

Kadıköy Meydanı Kentsel Tasarım Yarışması jürisi 27 Eylül 2020, Salı günü 09.00'da Yenikapı Avrasya Gösteri ve Sanat Merkezi'nde toplanmıştır.

Jüri 4. Eleme turu sonunda 6, 17, 21, 28 sıra numaralı projelerin elenmesine karar vermiştir.

6 SIRA NUMARALI PROJE

Üst ölçekte ekolojik sistemlerin birleştirilmesi, Salacak - Kuşdili Çayırı ve Kurbağalıdere arasında hedeflenen yeşil süreklilik olumlu bulunmuştur. Araç trafiğini azaltma ve bisikletle ulaşımı kıyı hattı boyunca destekleme çabası, Haydarpaşa ve Söğütlüçeşme tramvay hatları önerisi dikkate değer bulunmuştur. Çarşı ile iskeleler arasındaki bağlantının güçlendirilmesi ve Rıhtım Caddesi cephe düzenleme çabası olumlu bulunmuştur. Sunulan ekolojik yaklaşım, kurgulanan ekopark ve su yönetimi ilişkisi olumlu bulunmakla birlikte, proje alanı içerisinde yer alan mevcut ve anıt ağaçlara ilişkin bir strateji geliştirilmemiştir. Kadıköy'ü diğer odaklarla birlikte ele almasına rağmen, bu durum proje kararlarına tam yansıtılamamış, yapılan çalışmalar şematik düzeyde kalmıştır. Trafik çözümü ve tek yönlü trafik önerisi tartışılmıştır. Meydan kimliğinin vurgulanmadığı ve tanımlı meydan hissinin kaybolduğu düşünülmüştür. Raporda metinler ve eskizler ile aktarılan duyarlı yaklaşımın projenin alt ölçeklerinde sürdürülememesi eleştirilmiştir. Projeye genel yaklaşımın olumlu bulunması ile birlikte, meydan ve tören alanı gibi odakların dağıtılması ve simgesel yapıların önlerinin kapatılması olumsuz bulunmuş, kamusal çeşitlilik açısından önerilen Tiyatro Meydanı tartışılmıştır.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir. (Seher Demet KAP YÜCEL ve Ebru FİRİDİN ÖZGÜR'ün karşı oyu ile)

17 SIRA NUMARALI PROJE

Odak bağlantılarının göz önünde bulundurulması, çarşı bölgesi ile ilişki kurma çabası, kamusal açıdan çeşitlilik barındırması, arkeopark önerisi olumlu bulunmuştur. Kültür konusuna odaklanması önemli bulunmakla birlikte, dolgu alanlarda tanımlanan yapısal öneriler aşırı bulunmuştur. Detaylı bitkisel peyzaj önerileri başarılı bulunmuştur. Geçmişte üzeri kapatılan Seyit Ahmet Deresi'nin yeniden açılması ve çayır ile birleştirilmesi, mevcut Kadıköy Atık Ön Arıtma Tesisi yapıları için yeşil çatı ve yeşil duvar önerileri ekolojik anlamda olumlu bulunmuştur. Araç trafiğinin meydanın içerisine kadar alınması olumsuz bulunmuştur. Ulaşım önerileri kapsamlı bulunmasına rağmen önerilen şerit ve kavşak sayısı fazla bulunmuştur. Bisikletli ve yaya ulaşımının göz ardı edildiği düşünülmüştür. Karaköy İskele Meydanı'nın ortadan kaldırılması, kıyı konturuna yapılan aşırı müdahale ve kanal önerisi eleştirilmiştir.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir. (Seher Demet KAP YÜCEL'in karşı oyu ile)

21 SIRA NUMARALI PROJE

Makro ölçekli yaklaşımı, alanın kuzeyinde önerilen yaya promenade ile Haydarpaşa bölgesi arasında kurulan ilişki olumlu bulunmuştur. Transfer merkezi için üç farklı nokta belirlenmesi, tramvay hattı ve yaya odaklı ulaşım önerisi olumlu bulunmuştur. İskele meydanlarının işlevlerini koruması ve kullanım esnekliği sağlanması, anıt ağaç konumlarına göre yerleştirilen büfe ve kafelerin yer seçimi olumludur. Yansıma havuzu ve eski sınırı canlandırma fikri olumlu bulunmuştur. Üst ölçek yaklaşımının yeşil bağlantılar üzerinden kurulması ve ulaşım çözümü olumlu bulunmakla birlikte, mekâna yansıyan bir etaplama çalışması olmaması eleştirilmiştir. Dolgu alanlardaki yer altı ve yer üstü yapılaşma önerileri aşırı bulunmuştur. Yapısal peyzajın ağırlığı, açık alan etkinliklerinin çok fazla tanımlanarak ayrıştırılması, sahil bandının kamusal kullanımında tekrar eden büfe ve kafe işlevinin baskın hale getirilmesi olumsuz bulunmuştur.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir. (Cem İLHAN ve Hakan DEMİREL'in karşı oyu ile)

28 SIRA NUMARALI PROJE

Kentten uzaklaşan su ögesini tekrar kent ile buluşturma ve eski kıyı izini ön plana çıkararak dolgu alan vurgusu yapma çabası olumlu bulunmuştur. Bununla birlikte önerdiği kanal, zaman içerisinde oluşmuş yeni ekosisteme ve kentsel altyapıya ciddi bir müdahale olması nedeniyle eleştirilmiştir. Kavramsallaştırma ve açılan tartışmalarla elde edilen ürünün tutarlı olması ve rıhtıma konumlandırılan İDEA önerisinin kamusal kullanıma katkı sağlayacak olması olumlu bulunmuştur. Üst ölçek bağlantıları yetersiz bulunmuştur. Tıbbiye Caddesi'ni kaldırma önerisi tartışılmıştır. Yapısal peyzajın alanda orantısız yer alması olumsuz bulunmuştur. Sahil hattına serpiştirilen ticari donatıların dengesizliğinin, alanın kamusal kullanımını sınırlandıracak olması olumsuz bulunmuştur. Dolgu alana önerilen kültür yapısı ve onu besleyen araç yolları, söz konusu bölgenin yakınında konumlandırılan büyük otopark ve otobüs peronları eleştirilmiştir. Taşınan tören alanı ve anıt, tekrar eden tekdüze kafe-büfe önerisi olumsuz bulunmuştur.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir. (Hakan DEMİREL'in karşı oyu ile)

Ödül grubuna kalan 8 projelerin ödül sıralaması aşağıdaki gibidir:

- Eşdeğer Ödül 15 sıra numaralı proje
- Eşdeğer Ödül 26 sıra numaralı proje
- Eşdeğer Ödül 53 sıra numaralı proje
- 1. Mansiyon 12 sıra numaralı proje
- 2. Mansiyon 2 sıra numaralı proje
- 3. Mansiyon 37 sıra numaralı proje
- 4. Mansiyon 25 sıra numaralı proje
- 5. Mansiyon 45 sıra numaralı proje

Ödül grubu raporları aşağıdaki gibidir:

45 SIRA NUMARALI PROJE (5. MANSİYON)

Odak ilişkilerini sadece yeşil ve yaya bağlantısı üzerinden değil, olası işlevler, kullanıcılar, ağlar ve simgeler ile belirleme yöntemi değerli bulunmuştur. Bu bağlamda mekâna kendine özgü bir müdahale şekli öneriyor olması tartışılmakla birlikte olumlu bulunmuştur. Et ve Balık Kurumu alanında bir kültür odağı tanımlayarak bu odağı Yeldeğirmeni ile ilişkilendirmesi dikkate değerdir. Haydarpasha ve Arkeopark'ın birlikte ele alınması olumlu bulunmuştur. Bu bölgede önerilen adaların proje alanında yapılacak çalışmalardan çıkan molozlarla oluşturulacak olması ilginç bulunmuştur. Ulaşım dair önerilerin projeye yeterince yansıtılamaması, tören alanının kaldırılması, Haldun Taner Sahnesi çevresinde önerilen platformlar ve havuz eleştirilmiştir. Mekânı aktörlerin deneyimleri üzerinden okuma çabası olumlu bulunmakla birlikte, temsili ve teknik yetersizlikler fikirlerin bütünlüğünü sekteye uğratmıştır. Kullanılan çizim dili projenin anlaşılmasını güçleştirmektedir.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje oy birliği ile 5. Mansiyon'a değer bulunmuştur.

25 SIRA NUMARALI PROJE (4. MANSİYON)

Makro ölçekli analizleri ve mekânı okuması, üst ölçek bağlantılarıyla ele alınan ulaşım senaryolarının detaylandırılması olumlu bulunmuştur. Bitkisel ve yapısal peyzaj dengesi başarılı bulunmuştur. Ekolojik odak olarak tanımlanan alanda mevcut derenin düşünülmesiyle birlikte alana getirilecek türlerin belirli bir program çerçevesinde oluşturulması olumludur. "Kreatif ekoloji" kavramı üzerine kurulan genel yaklaşım kapsamında önerilen stratejiler olumlu bulunmakla birlikte, örneğin sazlık alan için yenilikçi yaklaşımların geliştirilmemiş olması eleştirilmiştir. Beykoz-Üsküdar metro hattının Kadıköy'e uzatılması önerisi tartışılmıştır. Mevcut meydanı ortadan kaldırması, "Gökyolu" olarak

tanımladığı yükseltilmiş yaya platformu, İnci Burnu'na önerilen amfi yapı, konumu değiştirilen Eminönü-Karaköy İskelesi, durak bekleme cepleri, alan içi araç yolu rotası olumsuz bulunmuştur.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje oy çokluğu ile 4. Mansiyon'a değer bulunmuştur. (Ebru FİRİDİN ÖZGÜR ve Seher Demet KAP YÜCEL'in karşı oyu ile)

37 SIRA NUMARALI PROJE (3. MANSİYON)

Projede; mevcut ve öneri şeklinde aktarılan tespit ve tasarım anlatımları, geliştirilen kısa ve uzun vadeli öneriler başarılı bulunmuştur. Alana yönelik araştırmalar ve detaylandırılan önerinin yer aldığı proje kitapçığı dikkate değerdir. Bitkisel ve yapısal peyzaj dengesi, Albay Faik Sözdener Caddesi'nin daraltması olumlu bulunmuştur. Kuzeydeki sazlığı nasıl yaşattığı ve beslediği konusu muğlak olmakla birlikte, su ürünleri/balık pazarı önerisi ve bölge ile kurulan ilişkisi olumlu bulunmaktadır. Projenin ana teması olan "epizodik bellek" in referansları projede net olarak anlaşılmamaktadır. Üst ölçek yaklaşımının yakın çevre ile sınırlı kalması ve metropoliten bağlantılar ile ilişki kurmaması, ulaşım stratejileri yetersiz bulunmuştur. Toplu taşıma duraklarına yönelik etaplama önerisi ise kısa vadede gerçekçi bulunmamıştır. Kadıköy Atık Su Ön Arıtma Tesisi (İSKİ) tarafında dolgu alanda önerilen yeraltı otoparkı eleştirilmiştir. Rapor ve kesit krokiler ile açıklanmaya çalışılan ekolojik yaklaşımın projedeki karşılığı yetersiz bulunmuştur. Alt ölçeklerde kent mobilyaları olarak tanımladığı yapıların dili eleştirilmiştir.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje oy çokluğu ile 3. Mansiyon'a değer bulunmuştur. (Ebru FİRİDİN ÖZGÜR ve Seher Demet KAP YÜCEL'in karşı oyu ile)

2 SIRA NUMARALI PROJE (2. MANSİYON)

Yarışma alanının kıyı şeridinin kesintisiz akışı iyi kurgulanmış olmakla birlikte, arka planında oluşturulan yeşil kuşaklar nedeniyle kıyı ile kent arasındaki yaya ilişkilerinin zayıflamış olması eleştirilmiştir. Tören alanının sınırlarının tanımlanması, ulaşım kararlarında trafiği azaltma çabası, alanın güneyinde yarattığı rekreasyon odağı, alanın kuzeyinde yarattığı kültür odağı ve yapısal önerilerindeki düzey başarılı bulunmuştur. Alan ve yakın çevresine yönelik olarak ulaşım ile ilişkili geliştirdiği çözüm önerileri ve toplu taşıma için önerilen nokta olumludur. Üst ölçek kararları yetersiz bulunmuştur. Yaya odaklı tasarım bağlamında bazı noktalarda yaya hareketinin göz ardı edildiği görülmüştür. Kıyı konturuna yapılan müdahale abartılı bulunmuştur. Alanın bütünsel kimliğine katkı sağlayan çözümlerin olmaması olumsuz bulunmuştur. Kamusal kavramının kullanımındaki zafiyet eleştirilmiştir. Projenin peyzaj yaklaşımı ve ekolojik hassasiyeti yeterli düzeyde bulunmamıştır.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje oy birliği ile 2. Mansiyon'a değer bulunmuştur. (Ebru FİRİDİN ÖZGÜR ve Seher Demet KAP YÜCEL'in karşı oyu ile)

12 SIRA NUMARALI PROJE (1. MANSİYON)

Projenin ana yaklaşımında metropol ölçeğinde giderek eksikliği daha fazla hissedilen yeşil alanların ön plana çıkarılması değerli bulunmuştur. Bu yaklaşımı, tarihsel olarak bölgenin çayırlar ile üst ölçekteki kentsel yeşil alan sürekliliğine referans vererek geliştirmesi tutarlı bulunmuştur. Çayırın ön planda olduğu dingin bir kentsel mekân düzenleme önerisi, makro ölçekteki analiz ve tespitleri olumlu bulunmuştur. Ancak önerilen çayır alanlarına dair ekolojik ve ekonomik sürdürülebilirliğe yönelik, su yönetimine ve farklı ekolojik yaklaşımlara dair stratejilerinin geliştirilmemiş olması eleştirilmiştir. Etaplama önerisi olumlu bulunmuştur. İskele meydanlarında oluşturulan yapısal ve bitkisel peyzaj oranı eleştirilmiştir. Bazı bitki türleri önerileri içinde sınıflandırma hataları tespit edilmiştir. Kıyıda meydanları besleyen donatılar yetersiz bulunmuştur. Topografyanın altında oluşturulan mekânlar ve konumları olumsuz bulunmuştur.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje oy çokluğu ile 1. Mansiyon'a değer bulunmuştur. (Ebru FİRİDİN ÖZGÜR ve Özgür BİNGÖL'ün karşı oyu ile)

15 SIRA NUMARALI PROJE (EŞDEĞER ÖDÜL)

Önerilen yapı yoğunluğu tartışılmakla birlikte kalıcı yapısal müdahalelerin sınırlı tutulması, arkeopark önerisi, yapısal peyzaj ve bitkisel peyzaj alanı dengesi, bisiklet ve yaya yolu çözümü olumlu bulunmuştur. Çarşı ile yaya bağlantısını kurma çabası başarılı bulunmuştur. Peyzaj stratejisi bağlamında zeminde geçirgen yüzeyler kullanılması su yönetimi açısından olumludur. Önerilen etkinlik alanının kıyı bandında yer alan yapısal peyzajdan yeşil bir kuşak ile ayrılması, üretilen bu mekânın kullanım esnekliği ve dinamik yapısını desteklemektedir. Bununla birlikte projede genel ulaşım kararları yetersiz bulunmuştur. Transfer noktası veya toplu taşıma depolanma alanlarına ve etaplamaya yönelik herhangi bir bilgi bulunmaması üst ölçek kararlarını zayıflatmıştır. Eminönü-Karaköy İskelesi önüne yerleştirilen işlevler, meydanla bütünleşmediğinden olumsuz bulunmuştur. Tören Alanı'nın ortadan kaldırılmış olması eleştirilmiş ve olumsuz bulunmuştur. Şehremaneti parkı için önerilen düzenlemeler, doğal bir alan içinde aşırı sert zemin ve yapısal peyzaj elemanı kullanımı nedeniyle olumsuz bulunmuştur. Kadıköy Atık Su Ön Arıtma Tesis (İSKİ) yakınında dolgu alanda önerilen yeraltı otoparkı eleştirilmiştir.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje Eşdeğer Ödül'e değer bulunmuştur.

26 SIRA NUMARALI PROJE (EŞDEĞER ÖDÜL)

Proje dili, kurgusu ve analiz tekniği özgün bulunmuştur. Üst ölçek analizlerin kıyı, makroform ve ekolojik sistem odaklı yapılması ve güçlü bir tarihsel bağlama dayandırılması olumlu bulunmuştur. Alanın ekolojik olarak, üst ölçekten alt ölçeğe inen sistem bütününde oluşturulması ve yeşil alan fonksiyonlarındaki detaylandırmayla bu güçlü ekolojik sistemin bir parçası olması sağlanmıştır. Yapısal ve bitkisel peyzajın dengesi ve yağmur suyu yönetimi önerileri olumlu bulunmuştur. Kentsel belleğe referans vererek günümüz kent yaşamına katkı sağlayacak yaklaşımların geliştirilmesi olumlu bulunmuştur. Odak bağlantıları ile alanın ilişkisini yeni yaya akışı olanakları yaratarak kurması, kesintisiz yaya yoluna ve engelsiz erişime dair ilkelerin belirlenmiş olması değerli bulunmuştur. Çarşı içinde Güneşlibahçe Sokağına giren taşıt trafiği kararı eleştirilmiştir. Rıhtım Caddesinde yol kesitinin araç lehine genişletilmesi olumsuz bulunmuştur. Haldun Taner üst kottaki çözümleri olumlu bulunurken, alt kottaki (bodrum) müdahalesi, Haydarpaşa Garı'nın mevcut fonksiyonun değiştirilmesi tartışılmıştır.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje ile Eşdeğer Ödül'e değer bulunmuştur.

53 SIRA NUMARALI PROJE (EŞDEĞER ÖDÜL)

Tespitlerini aktarma yöntemi ve analiz, kavramsal şema ve diyagramlar olumlu bulunmuştur. İstanbul kültür ve sanat odakları içerisinde Kadıköy'ün yerinin vurgulanması dikkate değer bulunmuştur. Buna ek olarak projenin, temel stratejisinin mekânın kullanıcılarının beklenti ve ihtiyaçları üzerinden geliştirilmesi değerli bulunmuştur. Söğütlüçeşme ve Çarşı ile kıyıda meydanlar arasındaki bağlantıların başarılı bir şekilde ele alınması olumlu bulunmuştur. Alan ve çevresinde canlı türlerine yaklaşımı, ayrıca önerilen Haydarpaşa Parkı içerisindeki dere rehabilitasyonu ve farklı canlı türleri için yaşam ortamı olumlu bulunmuştur. Farklı karakterdeki yeşil alanların (çayır, park ve sazlık) tanımlanmış olması olumlu bulunmuştur. Alan içinden tarif edilen araç yollarının Moda bağlantısı tam olarak anlaşılamamıştır. Alanın içerisinde mevcutta İSPARK otoparkı bulunan bölgeye kabuk altında minibüs, otobüs, dolmuş bekleme alanı önerisi tartışılmıştır. Kadıköy Atık Su Arıtma Tesis (İSKİ) alanı ile ilgili trafiği düzenlerken yapılan giriş işlevsel bulunmamıştır. Anıtsal nitelikte ağaçları göze almadan tasarım yapılması olumsuz bulunmuştur.

Sonuçta yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda proje ile Eşdeğer Ödül'e değer bulunmuştur.

Eşdeğer ödüller için jüri tavsiyeleri aşağıdaki gibidir:

15 SIRA NUMARALI PROJE JÜRİ TAVSİYELERİ

- Haldun Taner ve Beşiktaş iskelesi arasında kalan alanın, tören alanı ve toplanma mekânı işlevini sürdürebilecek şekilde yeniden düzenlenmesi,
- Karaköy İskelesi önündeki alanın mevcut işlevleri düşünülerek yeniden ele alınması,
- Şehremaneti Parkı'nın yapılaşmaktan arındırılıp mevcut halindeki dokusu da dikkate alınarak yeniden ele alınması,
- Etkinlik alanının zemininin yağışlı havalarda da kullanılabilir olacak şekilde tekrar ele alınması tavsiye edilmektedir.

26 SIRA NUMARALI PROJE JÜRİ TAVSİYELERİ

- Proje alanının genelindeki ağaç önerilerinin artırılması ve zenginleştirilmesi,
- Haydarpasha Garı'nın yeniden işlevlendirilmesi konusunun tekrar gözden geçirilmesi,
- Çarşı içindeki yayalaştırmanın zedelenmemesi,
- Alanın güneyinde dolgu alanda yer alan spor akademisi yorumunun yapı olarak değil farklı şekillerde ele alınması tavsiye edilmektedir.

53 SIRA NUMARALI PROJE JÜRİ TAVSİYELERİ

- Alan çevresindeki (Caferağa, Osmanağa, Rasimpaşa) trafik akışının ve ulaşım sisteminin yeniden ele alınması,
- Proje alanının güneyinde dolgu alan üzerinde otobüs, minibüs, dolmuş stok bekleme alanı için önerilen strüktürel / yapısal çözümün gözden geçirilmesi,
- Kıyı boyunca oluşturulmuş sert zeminin hafifletilmesi,
- Alan içindeki anıt ağaçların korunması ve bitki türleri önerilmesi tavsiye edilmektedir.

Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği, Madde 31 doğrultusunda yarışmacıların yukarıdaki jüri önerilerini dikkate alarak projelerini revize etmeleri ve dijital teslimlerini 18 Kasım 2020, Çarşamba günü saat 17:00'e kadar raportörlük mail adresine ulaştırmaları beklenmektedir.

Şartnamenin "21- Birincilik Ödülünü Kazanana Uygulama Projesi İşinin Verilme Esasları" maddesinde "Eşdeğer Ödüllerden Uygulanacak Olan Projeye Karar Verilmesi" başlığında belirtildiği üzere, kimlik zarflarının açılmasından önce, yarışma sürecinden bağımsız olarak 3 Eşdeğer Ödül'ün sıralanması konusunda jüri ile İdare arasında bir gizlilik sözleşmesi imzalanmıştır.

Kimlik zarfları açılarak kimlik tespit tutanağı hazırlanmıştır.

Tüm tutanakların ve raporların kontrolü yapılmıştır.

Jüri çalışmasını 28 Ekim 2020, Saat 02:30'da tamamlamıştır.